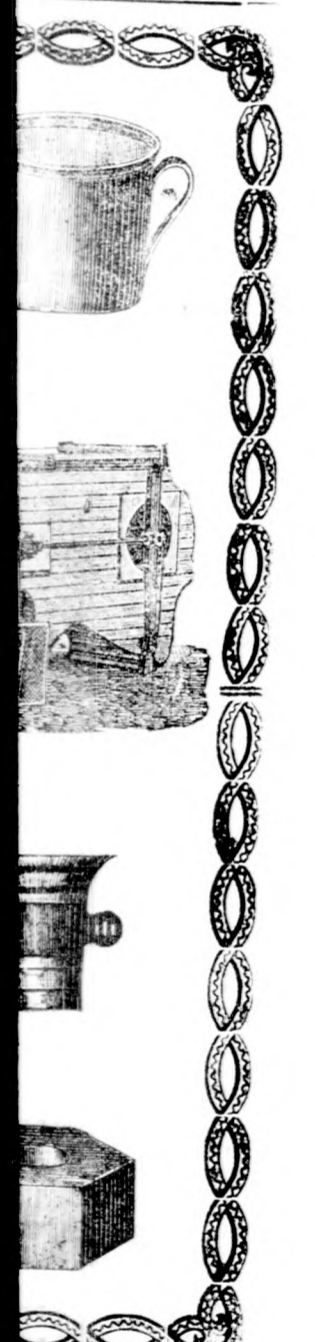

őszezi kitű-
rdoval, hectoliterje
0.
nialatra külön pince
kozodhatni lapunk ki-
(200.) 3-3.

észet

nemében páratlanul áll
rendkívüli érdekfeszítő
leghíresebb büvészek
egy tükör szétlőése,
Hermann tanár által a
Hermann mutatvány.
gondolatos/vasár, 4.
ember eltűnése a ne-
mutatvány a legügyetle-
könnyen előadható. A
teleert jóállást vállá-
kiképzését elfogadom.
művem ára 1 frt 60
egyes beküldés esetén
oldók. Tartalomjegyzé-
nyből ingyen küldök
írás-utca 35 szám.
riedman Simon.
2-3.

in
ök

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEZÉVEL

Előfizetési árak
helyben, vagy postán küldve:
Égész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 „ „
Negyedévre . . . . . 2 „ 50 „
Egy hónapra . . . . . 1 „ „
Egyes szám 4 kr.
Alap szellemi részét illető minden köz-
lemény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca
1702. sz.) bérmentve küldendő.
Előfizethető helyben:
Teleki K. Lajos könyvkereskedésében,
és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
1702. sz. alatt.)

Hirdetési díj:
Nyolc hasábolos petit sorért 5 kr. Nagyobb
tejedelmű a többszöri hirdetések alkalmá-
szerint jutányos áron vétetnek föl. Bejegy-
díj minden külön bejelentésért 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
újsónak sora 50 kr.
Nyitlári közlemények minden petit sora
50 krajczár.
Hirdetések fölvetésnek a szerkesztőség-
ben és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
1702. sz. a.)
Kéziratok nem adótnak vissza.

Furfangos kérdés.

A mi bölcs kormányunk, mely an-
nyiszor élt már ravasz fondorlattal, hogy
becsapja a magyar közvéleményt, ismét
kitalálta a módját, hogy mikép rázhassa
le nyakáról a milleniumi kiállítás terhét.
Mikor az eszmét felkarolták, a kormány
legnagyobb előzékenységgel jelentette ki,
hogy a terv keresztülvitelére kész. Per-
sze, ez nem volt komoly szándék, ha-
nem csak hadicsel, hogy a magyar köz-
vélemény aludjék csendesen s azon balga
reményben, hogy a magyar miniszterium
megszokta tartani a szavát — várta az
előkészületeket, — de hiába várta.

Mikor a felültetett publikum ezelőtt
1—2 hóval tudatára jutott annak, hogy
bizony a kormány olympusi nyugalmá-
ból nem mozdul ki azért, hogy egy pár
asztalos vagy lakatos a maga készítmé-
nyeit mutogathassa és drágán eladhassa,
ismét egy ravasz cselét gondolt ki Sza-
páry, a nagy intrikus, melylyel azt hiszi,
hogy az ügyet megint elhuzhatja egy da-
rabig, egészen addig, mikor már igazán
nem lesz elég idő, hogy egy kiállítást
nyélbe üssenek. És ennek a cselnek még
az a haszna is meg lesz, hogy ha sike-
rül, Szapáry mintegy a kereskedők és
iparosok, tehát az e téren legilletékesebb
elemek pebliscitumával fedezheti saját
becses hátát a haragos közvélemény tá-
madása ellen.

Kívánják-e a kereskedelmi és ipar-
kamarák, hogy a milleniumi kiállítás
megtartassék? vagy tekintettel az idő
rövidségére, nem volna-e célszerűbb an-
nak mellőzése? Valóban ravaszul feltett
kérdés ez, melyből minden ember lát-
hatja, hogy a kormány elvárja a kama-
ráktól, hogy nem fogják a milleniumi
kiállítás kívánásával a cuncta supercilio
movens Szapáryt fenséges nyugal-
mából a tetek, vagy a mosakodások
terére kiszólitani. Reméljük, a kamarák
nem fognak belemenni a csapdába s nem
fogják szavazataikkal a kormány nagy-
méltósága hátát fedezni a jól megérde-
melt vessző ellen, a melyben a hírlapok
bizonyára nagy lelki gyönyörűséggel fog-
ják részesíteni a ravasz nagy urakat.

A „DEBRECZENI” TÁRCZAJA.

Gondolatok.

Írta: Zalai Márk

A fejedelmek udvariassága: a pontosság. A
szegény ember gazdagsága az egészség, meg-
elégedettség és szeretet. A gazdag ember betegsége:
az unalom, a fekevesztett nagyragvágás és a köl-
mör. A nő örökzöld ifjúsága: a szellem, a cse-
lem és a tiszta jellem.

Megbocsátani a kebelbarátnak nehezebb, mint
a legelkeseredettebb ellenségnek, mert a csalódás
jobbán fáj, mint bántódása. De ha mégis meg-
bocsátás annak, ki szivedhez legközelebb állott,
határtalan kéjérzetében lelke lobbot vet, melynek
lángja rokon-lelkedat újból kigyulasztja. Egyszer
egy. Legyen egy barátod az éppen elég, a máso-
dik már felesleges. De egy barátod még elfér mellette.

A születési arisztokratia előtt meghajolunk
szokásból, a pénzarisztokratia előtt szükségből*), a
szellemi arisztokratia előtt hódolattal.

Ha az egyik fél előbbre tolja a családi élet
szekerét, a másik pedig abban megakadályozza,
akkor haladása a béna emberhez hasonlít, ki a
manó segítségével, úgy a hogy előbbre jut: de a
vele megindult ép kézlánu embernek rövid idő
után meg porát sem látja. Ha pedig azon fölül
még véletlen akadályok is gördülnek útjába, akkor
végromlása majdnem kikerülhetetlen.

Minden ponthoz számos görbe, de csak egy
egyenes út vezet, mely egyszerűságra a legrövi-
debb is. A jóléthez is csak egy ösvény vezet: az
értelmes munka és takarékoság egyenes útja. És
mind a mellett hányan választják a görbe utakat!

*) Mi sem a mágnások, sem a zsidó bankárok
(u. n. pénz-arisztokraták) előtt nem hajlunk meg!

Szerk.

És mi ebből a tanúság? Bercsényi
idejében azt danolta a magyar, hogy
»ne higgy pajtás a németnek« és való-
sintül azért danolta ezt, mert tapasztal-
talat támogatták a bus nótát. Ma már
annyira megokosodtunk, hogy e nélkül a
nóta nélkül sem hiszünk a németnek, de
sajnos a kormányak, vagy legalább a
kormány egyes tagjainak, még néha el-
hittünk egyet-mást, de most már megta-
nultuk, hogy azt a régi nótát bátranda-
nolhatjuk a kormányra alkalmazva.

Ez a jámbor ravaszkodás, melynek
ritka fátyolán minden józan eszű ember
átláthat, anélkül, hogy az összes minisz-
teriumokon át kellene vándorolnia, mint
azt Szapáry tette, egyike a zseniális
olygarcha balfogásainak, csak hogy az a sze-
rencsétlenség, hogy az ilyen balfogások
Szapáry renoméjának már úgy sem ár-
thatnak, mert már úgy is alól áll a fagy-
ponton, ellenben a magyar nemzet és a
magyar közgazdaság károsodik vele.

Az ipar és kereskedelmi kamarák
legalább annyit nyerhetnek, hogy meg-
tagadják a sanctiot, a melylyel a magyar
kormány a maga gyámoltalanságát, a
közkívánat mezébe skarta öltöztetni, ki-
mondják, hogy a milleniumi kiállításnak
egyetlen akadály a magyar királyi fele-
lős miniszterium.

Kamarai tag.

A czár a lengyelek ellen. Varsó-
ból jelentik: Egy titkos miniszteri rendelet
megtiltja a lengyel származású jogászoknak ál-
lamszolgálatban való alkalmazását és pedig
nemesak Orosz-Lengyelország területén, hanem
a keleti orosz tartományokban is. Csupán az
Uralon túl nyerhetnek lengyelek állami szol-
gálatban alkalmazást. — Egy varsói jelentés
a hirhez még a következőket fűzi: Komoly aggo-
dalmakat kelt az emberben a lengyeleknek ez
a szakadatlan és irtózatos üldözése, mely utol-
jára is meggondolatlan cselekedetre ragadhatja
a sanyargatott népet. Brock tábornok a minap
Varsóból Pétervárra utazott s egy audienciáján
elmondotta a czárnak, hogy miképen járt
el a mostani orosz kormány a lengyelekkel. A
czár erre állítólag így felelt: Oroszország jó-
voltáért el kell tiporni e nemzetet! E jelentés
szerint a czárnak ez a hiteles szövegű vála-
sa (?) szájról-szájra jár most mindenféle s
legtisztább bizonyítékát látják benne ama re-
ménytelen állapotnak, mely a lengyelekre a
mostani kormányrendszer alatt vár.

NYÁRI TANÁCSOK.

— Szezon tárcza. —

Előre bocsátom, hogy a nyarat jobban
szeretem a hideg télnél, nem csak azért, mert
ekkor kevesebb fűtő és világító anyagra lévén
szükség, a kiadás is kevesebb és így az ember
az örökké billegő pénzügyi egyensúly javítása
kérül is tehet valamit, hanem főként azért,
mert a viznek nem lévén barátja, nyáron sok-
kal elfogadhatóbb módon védekezhetem, ha ve-
lem született hajlamomat követve, a hűsítő
italok élvezetét keresem.

Különbözik ekkor sem szoktam jégbe hűtött
pezsgővel élni, a savanyuvizes bor az ideálom,
még a sör sem önálló italom, ezt is csak akkor
élvezem, ha erős kaczenjamber esetében a
felzavart gyomor-bacillusokat kell lecsende-
síteni.

Ebből a bevezetésből láthatja a nyájas
olvasó, no már a mennyire ilyen kutya disznó
melegben nyájas lehet az ember — hogy olyan
egyen vagyok, a ki szeretne a dolog helyére
hatni és problémákkal foglalkozni, s e szerint
joggal bírok arra, hogy a nagy forróságtól
összeaszott izzadó és olvadozó emberiségnek
hosszas tanácsokkal szolgálhassak. Önálló és
hasznos megfigyelések és tapasztalatok árán szer-
zett tanulmányaimat tehát többé véka alá nem
rejttem, hanem közre bocsátom, nem kérve érte
semmi jutalmat, elég jutalom nekem az az édes
tudat, hogy ez által embertársaimnak javát elő-
mozdítom.

Azoknak a polgártársaimnak, kiknek mód-
jukban áll a nyár melege elől kellemes fürdő-
helyekre menekülni, nincsen szükségük jó ta-
nácsra, miután már Ciceró is megmondta, hogy
a jó tanács csakis annak ér pénzt, a kinek
pénze nincsen; tehát csak azoknak beszélék,

BELFÖLD.

**Az új kereskedelemügyi minisz-
ter** Szombaton délelőtt 10 órakor vett bucsut
a kereskedelmi miniszterium nagytermében egy-
begyült tisztviselői kartól és az ott megjelent
államvasuti főbb tisztviselőktől Wekerle Sandor,
a kereskedelmi miniszterium volt ideiglenes ve-
zetője és utána Lukács Béla, az újonnan kine-
vezett kereskedelmi miniszter fogadta a tiszti
karnak tiszteletét. A belépő minisztereket az
egybegyült lelkes eljenzéssel fogadták.

Miniszterek nyaralása. Szapáry
Gyula gróf miniszterelnök Taskonyba utazott.
Távollétében a belügyminiszteri általános kihall-
gatásokat Szalavszky Gyula belügyi államtitkár
végzi minden csütörtökön d. u. 4—5 órakor.
— Wekerle Sandor pénzügyminiszter pedig két
napi tartózkodásra dányosi birtokára utazott,
honnan kedden tér vissza a fővárosba. A pénzü-
gyminiszter a jövő hónap folyamán aztán
üdülés céljából hosszabb időre ismét el-
megy Dánosra, a hol a jövő évi költségvetési
előirányzat felülvizsgálásával és összeállításával
lesz elfoglalva. A mellett azonban el fogja lát-
ni tárczájának ügyeit is. — Minthogy ez idő
tájt a kabinet más tagjai is távol lesznek a fő-
várostól — a »Magy. Ért.« jelentése szerint —
Szögyény-Marich László miniszter augusztus
10-ike táján Budapestre érkezik, hogy a kabine-
tet képviselje.

A megdorgált fő- és székváros.
Szapáry gróf belügyminiszter leirt a főváros-
hoz a vízhiány ügyében s megdorgálta hanyag és
egyoldalú intézkedéseért. A vízhiányból eredő
kalamitásokért a fővárost teszi felelőssé, a mely-
nek nem csak ebben az esetben, hanem egyéb
közügyekben tanusított lanyha és erélytelen el-
járása az oka annak, hogy a végleges vízmű
még nincs felállítva.

KÜLFÖLD.

Borzasztó szerencsétlenség. Tri-
eszt, jul. 23 Szörnyű katasztrófát jelentenek
Alexandriából érkező táviratok: Tegnapelőtt
egy mecsét tornya ép midőn a mecsétben iste-
neni tiszteletet tartottak, leszakadt és több száz
embert maga alá temetett. Azóta folyvást sze-
dik elő a hullákat a romok alól.

Lázadás a kolera miatt. Khva-
linszk szaratóvi kormányzóságbeli községben
utcai zavargások voltak. A csőcselék kirabol-
ta a boltokat, agyonvert egy rendőrbiztost és
megkövezett egy orvost. A belügyminiszter in-
tést tett közre, hogy ezenul minden zavargást
fegyveres erővel fognak elnyomni s a bunősök
hadi törvényszék elé kerülnek. Az ortodox
papság egész Oroszországban körmeneteket
rendez, hogy az ég háirtsa el a kolera vesze-
delmét.

a kik velem együtt ki vannak téve e nagy
forróságnak.

Első és főkéllék mindent hideg vérral te-
kinteni és semmin nem csodálkozni. Ismerőseink
és barátaink köszöntését hidegen viszonzani;
a társalgásban fagyos kimértséget tanusítani;
a napi újságokban csakis az oroszországi távi-
ratokat, és a nyári időszakban gyakran elő-
forduló jégveréseket szabad átolvadni, külö-
sen kerülve mindenféle tüzesetek és háborus
hírek leírását.

Rendes olvasmányul kiváltképp ajánlhatók
az északsarki utazók által kiadott utleírások,
miután ezekben rendszerint óriási hóviharok,
jeges medvek, befagyott tengerek és oly nagy
foku hidegről történik lépen-nyomon említés,
hogy az emberen hideg borzadály fut végig
azok olvasásánál, a mi a hófokot azonnal le-
szállítja.

Vérfagyasztó rémségek szintén jó szol-
gálatot tesznek, valamint ajánlatosak a kormány-
párti lapok tárcza és egyéb czikkei is, miután
ezek mellett egyáltalán nem lehet felmelegedni.

Kerülendő azonban a gyakori meleg ér-
deklődés még az ily dolgok iránt is, mert
könnyen szenvedélylyé válhatik, a mi pedig ok-
talan felhevüléseknek lehet okozója.

Hogy az árnyék szintén jó szolgálatot te-
het ilyenkor, felesleges mondanunk, mégis óvakodni
kell az olyan cselekedetektől, melyek az em-
berre árnyat vethetnek, és különösen melyek
a büntetőtörvénykönyvbe ütközhetnek, mert ez
uton jutva hüvörsre, könnyen végzetes tévedésbe
eshetünk.

A szerelem szintén ezen érzelmek közzé
tartozik, melyek nyári időben nem ajánlatosak:
lángra lobbanni, forró vallomásokat tenni s
általában a családi tűzhely megalapításáról ter-

A hadügyminiszter lemondása.
Egy bécsi katonai szaklap, a »Reichswehr«,
azt írja, hogy Bauer br. közös hadügyminisz-
ter visszalepése rövid időn kiállításban van.
Utódává Reicher József tábornagy, insbrucki
hadtestparancsnok van kizemelve.

A kolera.

A belügyminiszter a következő körrende-
letet intézte az összes törvényhatóságokhoz:

Az orosz birodalom egyes részeiben, je-
leül Bakuban, Tiflisben és Astrakanban az
ázsiai kolera hevesebb mérvben fellépvén,
— noha a veszély eme járványlepte vidékek tá-
volgsága miatt ma még hazánk területét közel-
ről nem is fenyegeti, mindazonáltal óvatossági
és elővigyázati szempontból szükséges, hogy
eleve megtéessenek mindazon óvintézkedé-
sek, a melyek a behurcolás veszélyének lehe-
tő megállítására alkalmasaknak mutatkoznak.
Ennélfogva azokon kívül, a miket az általános
közisztatasság fenntartása tárgyában a folyó évi
július hó 1-én 50.092. sz. a kibocsátott kör-
rendeletben felsoroltam, — folytatólag és
azokkal kapcsolatosan még a következőket
rendelem el:

Mindazon utasok, a kik egyenest Orosz-
ország keleti vagy északkeleti részéről érke-
nek, ama helyeken, a hol megszállanak és pe-
dig nem egyedül a szállókban, pensionokban,
korcsmárosok és iparosok szállóhelyein stb.,
hanem magánházakban is, a hol megszálló
helyet nyerne és tartózkodással bírnak, leg-
alább is 5 napig orvosi felügyelet alatt tar-
tassanak, hogy ez által a netán felmerülhető
kolera betegülések első tünetei is megfigyel-
hetők legyenek.

Az illetők tehát egészségi állapotukra
nézve gondos figyemmel kísérendők s gya-
nus körtünetek felmerülte esetén a megfelelő
gyógyeljárás foganatosítandó, holmiuk pedig,
a szükség szerint, szabályszerű fertőtlenítés
tárgyává teendő. A megfigyelés végrehajtása
oly módozat mellett történjék, a hogy az a
Franciaországban felmerült kolera alkalmából
az 1884. évi november 16-án 62.832. sz. a e
helyről kibocsátott körrendeletben annak ide-
jén megszabott.

Önként értetik, miszerint a hatóságok
részéről a főfigyelem a lakosság egészségügyi
állapotának folytonos szemmel tartására fordít-
tandó, s evégből a mint a nálunk honos hany-

vezgetni, okos ember ezt egészen a téli időre
hagyja. Ilyenkor kerülendő az imádottal szemben,
ha már a remény odáig haladt, hogy szakítani
nem lehet, mindenféle figyelmesség, minek ju-
talma máskor forró köszönet, kézszerítés vagy
pillantás szokott lenni. A leendő após előtt cél-
zatos megjegyzések ejtendők ki holmi kívána-
tos hozományi összegekre nézve, a leendő mama
pedig jobbnál jobb anyós viccekkel traktálendő,
ily módon mérsékelni lehet az oktalan el-
hamarkodásból különben okvetlenül előállható
nagy melegséget, s ez a hőleszállítás egyáltalán
nem fog ártalmára lenni a helyzetnek, sőt erős
praktikusok úgy nyilatkoznak, hogy ez valósa-
gos megtakarítás, a mit aztán a hidegebb évszak
beköszöntésével nagyszerűen lehet felhasználni.

A házas ember helyzete nem igényel elő-
vigyázatot, ott a lehülést biztosan észközli az
anyós megérkezése, mert hiszen fizikai törvény,
hogy nyári időben a nagy viharok a levegőt
rendszerint lehűtik, már pedig a házas életben
előforduló legnagyobb viharokat az anyósok
képviseleik; azért ha beköszönt a kánikula nem
szükséges egyéb, mint egy nyájas kis levelke
a drága anyóshoz, bár én erősen kételkedem,
ismerve a vőknek oktalan idegenkedését, hogy-
ha kettő között kell választani, nem inkább
vállalkoznak-e eltűnni az egyenlőtlen hőségét,
mint attól ily óriási áron szabadulni.

Nagy befolyást gyakorol a magyar ember
vérmérsékletére a politika, s miután hajlamá-
nál fogva hamar tűzbe jön, sőt mi több, lángra
lobban, kézzel fogható, hogy nyári időben a
politikával foglalkozni nem célszerű. De miután
a magyar emberre nézve ez lehetetlen, leghe-
lyesebb a nyári időszakra csakis kormányparti
lapokat járattni; a legnagyobb államtudósok
tapasztalatai szerint a kormány intézkedési

székülésnek (kolera nostras) első esetei felmerülnek, azokról hozzám a fennálló korábbi szabályok értelmében haladéktalanul jelentés teendő. Egyszersmind gondoskodás történjen arra nézve, miszerint a betegek késedelem nélkül orvosi segélyben és kellő ápolásban részesüljenek. Ennek elérésére viszont gondoskodni kell arról is, hogy az orvosi személynél sehol hiány ne legyen, s e végből sürgősen felhívom a törvényhatóságokat, miszerint kövessenek el minden lehető, hogy az üresedésben levő községi-, kör- és járás-orvosi állások a lehető legrövidebb idő alatt betöltsenek, nehogy a lakosság a bekövetkező veszedelem idején orvosi segély és gyámolítás nélkül maradjon.

Gondoskodjanak továbbá a törvényhatóságok arról is, hogy fertőtlenítő szer készletének beszerzése sehol akadályokba ne ütközzék, s hogy az a kívánt mennyiségben mindenkor biztosan kapható legyen. E tekintetben a törvényhatóságok azokhoz tartassák magukat, a mik a fertőtlenítő anyag beszerzése tárgyában az 1884. évi augusztus 1-én 42389. számú alatt kelt körrendeletben azon időbeli elődöm által előírtak és utbaigazításul megjelöltettek.

A kolera elleni óvintézkedésekre vonatkozó szabályok egyik legfőbb s legfontosabb részét képezi az, miszerint oly községek, melyekben elkülöníthető körbázi helyiségek nem léteznek, alkalmas egyéb helyiségek körszobakká való átalakítására köteleztessenek, melyekben a kolera betegek, különösen az első betegülési esetekben, — a lehetőség szerint elkülöníthetők és ápolhatók legyenek.

Azonkívül mindama községek, melyekben vasúti állomás létezik és a hol orvos is van megtelepedve, kötelesek azon utasokat ápolás céljából felvenni, — kik a vaspályán, utazásuk közben kolera esnek s így tovább nem szállíthatók. Utasítom tehát a törvényhatóságokat, hogy e tekintetben az 1884. évi július 15-én 38402. sz. a kibocsátott itteni közrendelkezéseket mielőbb foganatosítsák, — nehogy a veszély közeledtekor, sőt beálltával, tájékozatlanság, vagy célteljesített intézkedés folytán a baj csak fokozódjék.

Miután járványos időben, különösen pedig kolera felmerültekor a jégre nagy szükség van, ennél fogva meghagyom, hogy ott, a hol a község jégkészlettel rendelkezik, annak a szükség esetére való fenntartására a legnagyobb figyelem és kellő gond fordítások.

A jó és elegendő mennyiségű ivóvízről való gondoskodás említve volt már ugyanez év július 1-én 50092. sz. a kibocsátott körrendeletben is, de miután a jó és bőséges ivóvíz minden időben, leginkább pedig jár-

olyanok lévén, melyek az embert hidegen hagyják, sőt a legtöbb esetben alaposan lehűtik. A kormányparti lapok unalmas tartalma lecsendesíti az ellenzék heves kitérőket s mindent rózsaszínben feltüntető cikkjei lelkebe belopják a virágos tavasz balzsamos illatát és megóvják őt az ártalmas vértólulásoktól. Míg az ellenzék heves kifakadások felforralták véreit, extázisba hozzák, melyhez aztán hozzá vevé a nyári forróságot, a legnagyobb veszedelemmel fenyegetik.

Kerülendő különösen az élvezetek hájászata, s miután a mai modern felfogás szerint a munka a legnagyobb élvezet, nagyon természetes, hogy első sorban attól kell óvakodni. Sokan lesznek tudom, kik e kijelentésemért meg fognak róni, de megnyugtató a tudat, hogy még többen lesznek olyanok, kik azt helyesnek és követendőnek fogják találni.

Ruházkodás tekintetében legajánlatosabb a hitelben csináltatás, mert az a gondolat, hogy az embernek a számlát minden perczen nyakára küldhetik, sőt hogy az ember magával a szabóval is találkozhatik, hideg borzongást szokott előidézni, s ezt az ajánlott módnál olcsóbban megszerezni csakugyan nem lehet.

Boldogok, ki ösökkkel dicsekedhetnek, mert azoknak, ha már az ősi vagyon el is uszott, még mindig meg van a terebélyes család fa, melynek árnyékából hidegen nehetnek végig a megvetett tömegben.

A kinek pikje van valakire, az nagyon helyesen cselekszik, ha a nyarat használja fel a provokálásra, mert tapasztalati tény, hogy a párbajozó felek reszketni szoktak a hidegvérűktől, s a párbaj előzményei is olyanok, a mikor minden legnagyobb hidegséggel szokott elintéztetni, míg a párbaj után ritkán marad el a magnum áldomás, a honnan pedig a jégbe hűtött italok sem hiányozhatnak.

Volna még nagyon sok, a mit elmondani lehetne, de miután a mai időben a jó tanácsot is hidegen fogadják, meglegyszem azzal a hidegséggel, a mit ezekért fogok kapni, s midőn melegen ajánlom az elmondottak figyelembre vételét: egy fagyos isten hozzáddal veszek búcsút az izzadó publikumtól.

Rip.

vány uralgásakor elsőrendű közegészségi feltételt képes: jónak látom ezuttal újból hangsúlyozni a törvényhatóságok előtt, miszerint minden kitéhető módon hassanak oda, hogy az ezen ügyben az 1884. évi július 11-én 40, 182 sz. a kibocsátott itteni körrendeletnek intézkedése a legteljesebb mérvben annál inkább foganatosíttassék, mert ezen intézkedés a fenyegető kolera veszélyével szemben ez időleg fokozott jelentőséggel bír.

Mint hogy előzetes és idejekorán való gondoskodás tárgyát kell képezni annak is, hogy azon nem remélhető esetben, ha a kolera az ország területén fellépne, elégséges orvosi segély fölött lehessen rendelkezni, felhívom a törvényhatóságokat, hogy az aiantas hatóságok, illetőleg a területükön levő orvosi egyesületek útján tudomást szerezzenek azon orvosokról, kik hajlandók lennének szükség esetén mint koleraorvosok alkalmaztatást vállalni. Ezen orvosokról a törvényhatóságok nyilvántartást vezessenek, neveiket pedig hozzám jelentsék be.

Utasítom még a törvényhatóságokat, — hogy tisztá főorvosuknak kötelességükké tegyék, hogy ezek törvényhatóságuk egész területét személyes felelősség terhe alatt utazzák be és győződjenek meg a tett intézkedéseknek miként történt végrehajtásáról; egyúttal pedig a még szükséges intézkedéseket kezdeményezzék s az észlelt hiányok megjelölése mellett a helyzetről hű és kimerítő jelentést tegyenek saját közigazgatási hatóságuknak, — sőt szükség esetén a főispánnak is.

A midőn a törvényhatóságokat mind-ezekről értesitem, elvárom, hogy saját hatáskörükben haladéktalanul erélyesen és kellő szabadsággal intézkedjenek és mindazon óvószabályokat, a melyek a járványok felmerülé-
tének megállítására, — vagy azok erejének megtörségre mindenkor szükségesek, leghatályosabban foganatosítsák s az ellenőrzést a lehető legnagyobb szigorral teljesítsék.

A tett intézkedések eredményéről a törvényhatóságoknak kimerítő jelentést az ez évi augusztus hó 15-ig okvetlen elvárom és fenntartom magamnak, hogy ezen rendeletem mikénti foganosításáról akár valamelyik közegészségi felügyelőnek, akár más megbízottnak kiküldése által meggyőződést szerezzenek.

Határidő-naptár.

Július 28. Városi közgyűlés.
Július 31. Az iparos ifjúság önképző egyesületének közgyűlése.
Aug. 1. A zónái főbehozatala a közigazgatásban.
Aug. 6. Hangverseny a debreczeni színházi nyugdíjintézet javára.
Aug. 6. Dohánygyári munkások táncvigalma a nagyerdőn.
Aug. 15. Az építő iparosok faára beszerzési szövetkezetének alakuló közgyűlése.
Aug. 23. Egyházkerületi közgyűlés kezdete.

Ujdonságok.

* A Szerbiában megsértett magyarok. Azokat a sajnálatos dolgokat, írja az „Egyetemes” — melyek a konstantinápolyi kirándulásról hazatérő magyar tüzoltókkal Szerbia területén történtek, végre igaz színben tünteti fel az alább következő tudósítás, melyet Szikszay Gyula debreczeni tüzoltó-főparancsnok ad róla, ki szintén az inzulált magyarok közt volt. Az a jelentőség nélkül való kihágás — melyet különben Szikszay tapintatosságából hallgatással mellőz, valóságos semmisséggé törpül szemben azokkal a példátlan durvaságokkal, melyekkel Szerbiában az ott idegen magyarokat elhalmozták. Adjuk egész terjedelmében Szikszay ur előadását, mely méltán gondolkodóba ejthet mindenkit, a ki még hitt benne, hogy máshol is úgy megbecsülik az idegent, mint nálunk s egyáltalában a művelt világban szokás. Szikszay főparancsnok előadása a következő:

Nisbe éjjel három óraker érkezett a vonat, melyen a társaság haza utazott. A társaság egyrésze — számszerint öten — leszállt s bement az étterembe sörözni, Szikszay debreczeni főparancsnok és Tihanyi debreczeni főorvos a kocsiiban maradtak. Ezenközben történt meg az, hogy Rupp József erzsébetvárosi főparancsnok kabátjának zsebéből, melyet a kupében hagyott, valaki a vonat ellenkező oldalán bejövve, ellopta óráját, tárczáját és tollkését.

Mikor a káros észrevette a tolvajlást, már indult a vonat, tehát nem tehetett jelentést az állomásodon időző rendőri közegnél. A legközelebbi kisebb állomáson jelentette kárát a rendőrhivatalnoknál, de az nem vette föl a panaszt, hanem azt mondta, hogy a káros — Rupp — menjen vissza arra az állomásra, a hol az állítólagos lopás történt s ott tegyen panaszt. A társaság többi tagjai szintén kimentek a Perronnra s megerősítették Rupp panaszát, de ez semmit se használt.

Az azzal hajolt ki az egyik III. osztályú kupéból egy német, ki aljas, itt nem ismételtető szavakban szidta a kiszállott magyarokat.

A jelenlevő rendőrök kacagva hallgatták a szidalmakat s egy mozdulatot se tettek arra, hogy megakadályozzák ezt a nyilvános szidalmazást.

Ekkor ki jött a kupéból Martinengó pozsonyi főparancsnok, a ki teljesen ósz, hóféhér aggyasztán. Erdemeiért nyolcz elismerő érem élteli mellét. Az ósz ember dübbe jött a szemeklen inzultra s erélyes hangon elégtételt követelt a — rendőrségtől. A rendőrök erre is csak nevettek és segítettek a III. osztályú kocsiából kihajoló németnek a szitkozódásban.

A vonat időközben indolni készült s a kapus kettőt csemetett. A bántalmazott magyarok gyorsan visszamentek a kocsiába és elhatározták, hogy a legközelebbi állomáson jelentést tesznek a rendőrségnek az inzultról.

Meg is tették, de ott is épen úgy fizették ki őket, mint előbb, hogy menjenek vissza arra az állomásra, hol a sértés történt s ott tegyenek jelentést.

Erre a magyarok fölmentek a III. osztályú kocsiába s bar a kocsi összes utasait elihük állottak s védni igyekeztek az inzuláló németet, odáig hatoltak, hol az ült, kérdőre vonták és azt kívánták tőle, hogy meggyalázó szavaiért kérjen bocsánatot és vonja azokat vissza.

A sértő felugrott a padra és — talán azért, mert a felnyomó publikumot pártján érezte, folyton hadonászott és kiabált.

— En szerb alattvaló vagyok, éljen Sándor király! Tipiszkosz zsványok vagyatok, minden magyar az! — Kivonta stílétes botját s csak a bántalmazott magyarok önuralmának köszönhető, hogy tettlegességre nem fajult a dolog.

Mikor a kocsiiban levő szerbek már késeiket húzták elő, a rendőrfőnök, a kalauz és az állomásfőnök léptek a kocsiába s a rendőrfőnök biztosította a magyarokat, hogy az inzuláló németet majd letartóztatják és érdeme szerint megbüntetik.

Szikszay Gyula e kijelentésekre kezét nyújtotta a rendőrfőnöknek s kijelentette, hogy a magyarok nem azt kívánják, hogy a ki őket megsértette, azt megbüntessék, hanem csupán azt, hogy bocsánatot kérjen sértő kifejezéseitől és vonja vissza szavait.

A rendőri hivatalnok biztosítására nyugodtan visszamennek kocsijaikba s folytatták utjukat Belgrád felé.

Nem így tettek a sértegető német kocsiában levő utasok.

A legközelebbi állomásról sürgönyöztek Belgrádba az állomásfőnökhöz, hogy a magyarok kupéjükben felségsértést követtek el Sándor szerb király ellen. E vadból a jelenlevők vallomása és becsületszavakkal megerősített jelentése szerint egy szó se igaz.

Belgrádban leszállva a kocsiokról a magyarok, azonnal jelentkeztek az állomásfőnökkel és ismételték panaszukat. A rendőrfőnök azt mondta:

— Jól van, uraim. A ki önöket megsértette, az valamelyik közbeeső állomáson leszállott. Időközben önök ellen emeltek vádat felségsértés miatt s ezennel letartóztatom önöket.

A magyarok tiltakozására kijelentette, hogy ő nem bír, hanem rendőrbiztos s nincs hivatala itelni El fogja kísérni őket a prefekturára.

Réggel négy óraker érkeztek meg Belgrádba Nyolcz óráig a váróteremben rendőri felügyelet alatt állottak. Nyolcz óraker bekilérték őket a prefekturába s ott mindenféle csavargók és tolonczok között várták be a tizenkét órát, mikor végre reájuk került a sor. Iz alatt megérkezett az osztrák-magyar követtség egy hivatalnok, a ki egyéb tanácsot nem tudott adni, minthogy ez eljárás ellen teyenek jelentést a belügyminisztériumhoz s az majd hivatala van elégtételt keresni nekik.

Ezalatt a körüjék gyűlt szerbek és németek a következőket mondták:

— Történt volna csak az német alattvalókkal, majd másként tenne a német követtség. Az osztrák-magyar konzulátusnak sem mi tekintélye nincs. Csinalhatnak itt attól azt, a mit akarnak, majd adunk mi nektek.

Egy órai tanácskozás után hirdették ki az ítéletet. E szerint Gyürky Sándor 50, a többiek pedig 30—30 forint pénzbüntetésre ítéltettek.

A magyarok kijelentették, hogy a konzulátus kezességét vállal éretük s nem voltak hajlandók fizetni. A hivatalnok urak azonban kijelentették, hogy ebben a terebben fizetni kell, vagy lefogják zární őket.

Kifizették tehát a bírságot s tovább utaztak.

Mikor a kocsiara ültek újra, Martinengó Nándor, az aggyasztán tüzoltó a rendőrtiszthez fordulva, ezt mondta:

— Uram! Önök úgy bántak velünk, mint a zsványokkal. Ilyen öreg embert így megbecsülni nem volt szere dolog.

A rendőrtiszt erre fölemelte esernyőjét s ha a többiek föl nem tartják, megüti a 78 éves öreg embert.

Ezután elutaztak.

Rupp János a meglopott erzsébetvárosi főparancsnok már Budapesten van s eddig jelentést is tett a belügyminisztériumnak a halatlan sértésről, mely velük konstantinápolyi utjukból visszatérőleg történt.

* Csanády Sándor országgyűlési képviselő holttestét, mint már megírtuk, e hó 20-án helyezték örök nyugalomra Nagykerekében. — Sem fény, sem pompa nem kísérte örök pihenőhelyére a jó öreget, mindazonáltal impozánsra tette a temetést az az általános és igaz részvét, a mely a föld népet elszőlította a munka mellől, hogy megadják a végtisztességet az önzetlen, tiszta jellemű hazafinak, a környék nemeslelkű jövendőjének. A kis házikó, a melyben Csanády meghalt, gyászposztóval volt bevonva. Délutáni három óraker a feldíszített ravatalt felállították az utcán s reahelyezték az öreg ur gyönyörűen elkészített, nehéz alpacca koporsóját, a melyet a szebbnél-szebb koszorúk tömege borított el. — A sok szalag nélküli koszorúk mellett ott voltak a következő felirattal ellátottak: »Csanády Sándornak: Az országos függetlenségi párt.« — »Reméltél, ime jutalma — kimerit szerencséd volt hited. Elvünk legőregebb harcosának: a nagyváradi 48-as függetlenségi párt.« — »A magyar alami függetlenség tántoríthatatlan bajnokának: a berettyó-újfalusi függetlenségi népkör.« Oszinte bánattal: Papszász Károly és családja. »A jó öreg urnak: Virág Julianna.« — A gyászpartitást a berettyó-újfalusi dalárda kezdte meg a »Mert oly borús« című gyászdallal. Ennek bevezetével a koporsót felemelték és a különböző falubeli küldöttségek felváltva vitték a református templomig. Az egyszerű templom szorongásig megtelt a gyászoló rokonokkal, a jó ismerősök tömegével s a földmives emberekkel. A dalárda éneke után Szabó Károly református esperes lépett fel a szószékre és gyászimat, majd hosszabb beszédet tartott, a mely keresetlen szavakban, megható egyszerűséggel ecsetelte az elhunyt szive sugallatát. A koporsót ezután a temetőbe vitték, a hol először Fényes Géza berettyó-újfalusi ügyvéd, a 48-as kör elnöke bucsúztatta el a halottat. — Beszédét a Szózat követte s ezt Noszlopy Gyula országgyűlési képviselő hatóságos beszéde. Most egy szép jelenet következett. A sir körül álló parasztlombok versengve tolokadtak a kiásott hantok körül, hogy egy rögtön dobhassanak a sírba, a mely a nemeslelkű, tiszta jellemű hazafinak ad örök nyugalmat.

* A kolozsvári Rákóczi-bizottság Thaly Kálmánhoz a következő levelet intézte: Nagyságos képviselő ur! A polgári jog és a hazafias kötelesség alapján, támaszkodva Nagyságod halhatatlan érdemi kutatásaira és egy egész élet árán szerzett adataira és fölfeledezésére, Rákóczi és a bujdosók hamvai haza hozatala és méltó elhelyezése ügyében f. év július hó 20-án a mellékelt tudósítás és hatósági bejelentés értelmében Kolozsvárt egy Rákóczi-bizottságot alakítottunk. S midőn kötelességünknek tartjuk ezt Nagyságodnak első sorban bejelenteni, örömlünkre szolgál, hogy minket bizott meg a díszes és szép gyűlés a hála és köszönet azon őszinte hazafias érzetnek tolmácsolásával, melylyel nagyságod iránt a Rákóczi korszak egész kérdése körül az egész nemzet és haza adósa s melynek mi csak szerény és igénytelen jelét óhajtottuk adni, midőn Nagyságodat lelkes közfelkiáltással a bizottság disztagyává választottuk, hogy a hazafias kegyelet sugallta mozgalmunkban kegyes és bölcs tanácsát és utasításait állandóan kikérni első kötelességünk legyen. Senkinek sincs erre több joga, mint Nagyságodnak s midőn az iránt való kérésünket ismétljük, teljes reménnyel, bizalommal vagyunk, hogy buzgó elhatározásunkat azzal a nemes jóindulattal és támogatással kísérendi, melyet nem ugyan mozgalmunk, hanem az ügy megérdemel. — Kolozsvár, 1892. július 20. — Nagyságos képviselő ur alázatos szolgálai: Sándor József elnök, Török István dr. jegyző.

* A kánikulla hívűs, szesz napokkal köszöntött be. Már itt-ott egy hete annak, hogy eltűnt a rekkenő nyári hőség s ősziesre fordult az idő. Különös előjárás: kánikulla kezdeten szinte didergünk, estenként legalább bátran fölillik a felöltő. A szél egész napon keresztül bolondos tánczát járja s felkavarja utcáinkon a port, a sétálók bosszúságára. A ki eddig el nem ment a fürdőre, most már nem igen vágyik el a városból, a mert hó itt is mersékelte fokra szállott alá. Az uszodát is kevesen látogatják mostan, a sörnek sincs olyan nagy kelete, mint forró nyári napokon, midőn a vendéglők udvarkertje tele van izzadó, habozó sör után szomjuhozó közönséggel. Egy szóval: furcsa kánikulla az ilyen!

* Kőlcsey Ferencz mint oiah szent. Szatmár város főterét, mint bizonyítvány mindenki tudja, a ki Szatmáron járt, a Kőlcsey Ferencz szobra ékesíti. Most azt írják nekünk Szatmárról, hogy hajnalban a munkára seregű oláhok térdre borulnak a Kőlcsey szobra előtt s buzgó imát rebegnek. Ha azután elvégezték ajtatokodásukat, keresztet vetnek, megcsókolják a szobor talapatát s jó kedvvel tovább indulnak. Hogy az oláhok melyik szentjüknék nevezik Kőlcseyt, arról tudósítónk nem értesített bennünket.

* Az államhivatalnokok fizetés-fölemelése. Ebben az ügyben már oly sok kellemetlen hírrel kellett beszámolnunk, hogy valóságos lelki örömlünkre szolgál, ha végre valahára valamelyes kedvező fordulatról adhatunk értesítést. A legmegbízhatóbb forrás révén jelenthetjük, hogy a törvényhozás által ez év második felére engedélyezett 1 1/4 millió frtnak fele része aug. hó 1-én, másik fele része pedig okt. hó 1-én mulhatatlanul felosztásra kerül és pedig aug. 1-én a július, augusztus és

szeptember hónapokra — okt. 1-én pedig az október, november és december hónapokra eső többleteket fizetik ki. A pénzügyminiszteriumban teljesen befejezték az erre vonatkozó munkálatakat — az egyes tisztviselői részesei aránya pedig az illető miniszteriumok által — a tisztviselői fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslat szellemében állapították meg. E megállapításnál tisztán a mostani sorrend a mértékadó. A ki tehát a törvényjavaslatban az egyes rangosztályok és fizetési fokozatokra nézve meghatározott létszámot ismeri, az tájékozva van a felől is: vajjon a lakbérémlésen kívül lesz-e része és mennyi fizetésjavításban?

Megkéselte az urát. Hamis menyecske lehet Országban Danielné, egy nap-számos felesége, ki tegnap egy kis öszekülfőbözés miatt megkéselte az urát. A boldog szerelmeben élő házaspár tulajdonképpen nem is debreczeni, hanem kisvárdai illetőségű s a nyár folyamán napszámában dolgoztak Debreczenben az itt folyó építkezésnél. A cselegled-utcai temetőben ütöttek tanyát, hol nyáron minden borkor szállást ad a madárnak. Tegnap vita támadt közöttük a felett, hogy valyon a nagytemplom előtti árteji kutból fölbugygyan-e valaha a víz, vagy pedig mindig üres gyomorral fog-e tátonygni e rettenetes megkéső? A szakértő férj ez utóbbit állította, a mi miatt az asszony annyira dühbe jött, hogy előrántotta a kését s a férjét karján és lábán megszurta. Szegény Orgovánt, ki az igazságnak így essét áldozatul, talpigyan szállították be a kózkórházba, a késelő asszonyt pedig elfogták.

Számonekérő szék. F. hó 30-án a városnál számonekérő szék tartatik, — a városi közgyűlés pedig f. hó 28-án lesz. (Vajjon felgyűlnék-e e közgyűlésre a városatyák határozatképes számban? Szerk.)

Munkások gyűlése. A debreczeni szabó munkások tegnap az Angol-királynőhöz címzett szállodában gyűlést tartottak, melyen a korábban megválasztott 30-as bizottság jelentést tett az eddigi működéséről s megválasztották az aug. hó 20—21 napjain Budapesten tartandó szabó kongresszusra a küldöttség tagjait, kik a következők lesznek: Szokolai Lajos, Magyar Antal és Kruppa József. A gyűlés a legnagyobb rendben folyt le.

Kaszálók kijelölése. A múlt héten a városi tanács kiküldöttei: Török Gábor, Berényi Gábor és Király Gyula, megkezdtek a Paczon a kaszálóknak természetben való kihatóságát és kijelölését s a múlt héten 12 fellel meg is történt a tárgyalás.

Násztont N. városka egyik 50 éves magán-zója, ki üres óráiban özevgy és több gyermek atyja, néhány hónapjal ezelőtt ismeretlenség közt egy szobalánytal, ki az ottani nagyveendőglőben volt alkalmazva és a ki feléval ifjabb nátlánál. A magánzó megszerette a csinos leányt és azon hiedelemben élt, hogy vonalmát a leány is viszonozza. Megbeszéltek az egybekelést és a napokban bejötték Debreczenbe, hogy itt a leány okmányait beszeressék. Midőn minden el volt intézve, elmentek egy vendéglőbe, hogy ott az ut fardalmait kivegyék. Mialatt a boldog vőlegény a sült liba és uborkasaláta mellett erősítette magát, azalatt a leány néhány pillanatra eltávozott, — de többé nem tért vissza. A férj várt órákig, míg végre belátta, hogy rutul meg van csalva, mert a leány nem csak a maga okmányait vitte el, hanem csupa szórakozottságból a vőlegény összes érték tárgyait is. Milyen megszorodva visszatért a vőlegényjelölt városkájába, hol most lakásában — melynek egyideig ideiglenes urnője volt már a hűlen szőkevény — minden tárgy emlékezteti őt korán elvesztett boldogságára.

Debreczeniek Kolozsváron. A debreczeni kereskedő ifjak önképző-egyesülete tegnap népes értekezletet tartott, mely megválasztotta a kolozsvári kereskedők és kereskedő ifjak együletének meghívására f. évi aug. 20. és 21-én Kolozsvárra rendezendő tömeges kirándulás intéző bizottságát. Elnök Leidenfrost Armin, jegyzője Davidházy Kálmán és pénztárnoka Bornyász József lett. A kirándulás, melynek menetjövét díja a III. osztályban 10 frt., II. osztályban 13 frt 60 kr. lesz, változatosságnak és élvezetesnek ígérkezik, a mennyiben az egylet saját dalárdája és Racz Károly zenekara a kolozsvári mentőegylet részére hangversenyt fognak rendezni. Az egylet szívesen lát nem tagokat és hölgyeket is a kirándulásban, a melyben való részvevőre a nevezett bizottsági tagok bármelyikével, vagy az egylet helyiségeiben (főpiac, Csanak-ház, volt Tiszabizt. épület) lehet jelentkezni.

Lekaszált emberfej. Szoboszlón — mint a jól értesült fővárosi lapok írják — borzalmas eset történt. Egyik tanyán Kis Péter nevű arató haragra lobbant a fölött, hogy Sós Mihály nevű társa tréfából kihörpöntette a pálinkáját. Dühében fölkapta a kaszáját és a szó szoros értelmében lekaszálta vele a Sós Mihály fejét. A kaszavágás ugyanis olyan erős volt, hogy Sós Mihálynak a feje a törzsről levágottan Kis Péter lábai elé esett. — A leírhatatlanul borzalmas esemény annyira hatott Kis Péterre is, hogy a teit elkövetése után föl akar magát akasztani. (Erős a gyanú, hogy ez a levágott emberfej nem egyéb levágott — kacsá fejnei! Szerk.)

Hangverseny. A debreczeni színház nyugdíjintézete javára az »Arany Biká« disztermeben, aug. 6-án rendezendő hangverseny műsora egy számmal szaporodott, a mennyiben Katona Imre föl fogja olvasni Rudnyánszky Gyulának egy nagyobb szabású költeményét. A műsört legközelebb közölni fogjuk. Ez érdekes hangversenyt előre is ajánljuk a közönség figyelmébe.

Szigligeti-társaság. Évek óta készültik elő Nagyváradi városában egy írói társaság megalakulását. Végre az ige testté válik, ötven aláíró akadt, a kik az alakuló közgyűlést szept. 10-ére tűzték ki. — Ez alkalommal választják meg a tisztikart. Mint Nagyváradról írják: elnökké: Rádl Ödönt, a Petőfi-társaság tagját, alelnökké: Sipos Orbánt, titkárrá: Iványi Ödönt kandidáltak. Tiszteletbeli taggá: Nogáll Jánost, Endrődi Sándort s Dobsa Lajost fogják megválasztani, mind jeles bihari írókat. A társaság kebelében indítványozni fogják, hogy a néprajzi gyűjtemésekre is kiváló gond fordítsassék, a mi valóban becses eredményekkel kecsegtető vállalkozás.

Műkedvelői előadást rendeztek tegnap este a Margit-fürdő disztermeben az iparos ifjak, a növényeti árvaház javára. Összevágó előadásban került színre »Fehő Klára«, Rátkay határos népdramája s a sikerből mindegyik műkedvelő kivette a maga részét. A szereplők gyakori tapsban részesültek s több ízben kihívták őket. Az előadást táncz vizgalm követte, mely csak a hajnali órákban ért véget.

A kak-szentmártoni ev. ref. egyház saját javára, építkezési célra, folyó 1892. évi augusztus hó 7-én zártkörű tánczvizgalmat rendez. A rendezőség tagjai: Bösörmenyi Emil, ifj. dr. Farkas Antal, dr. Kölcsey Ferenc, ifj. Losonczi József, Papp Béla, Szeőke Ödön, Szepessy László, Spiró Róbert, Szuhányi Géza, dr. Vajay Károly, dr. Vinnay Árpád. — Belépti-díj: személy-jegy 1 frt, család-jegy 2 frt 50 kr. Kezdeté d. u. 5 órákor. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. A vizgalmó időben a ligeti tánczteremben, rossz idő esetén alkalmas zárt helyen fog megtartatni.

Vásárra járók figyelmébe. Békés vármegye alispáni hivatala megkeresése folytán felhívatik a gazda közönség, hogy a f. évi július 25-én és 26-án a szeghalmi vásárra lovakat és a takonykór iránti fogékony egyéb állatfajt ne hajtssanak a fellépett takonykór miatt. Debreczen, 1892. júl. 23. Rendőr főkapitányaság.

Próba-bál. Folyó évi aug. hó 30-án azaz szombaton, táncztanításom bevégzése alkalmából, Molnár Gábor temető-utca Csicsogóter 2870-ik számú hazánál, zártkörű tánczpróba-bált rendezek, melyre cimzettet és becses családját tisztelettel meghívom: Józsa s Lajos, hatóságilag engedélyezett táncztanító. — Belépti-díj tetszés szerint. Kezdeté este 7 órákor. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak.

A deb. orvos-gyógyszeres egylet f. hó 28-án esütőfőtkön d. u. 5 órákor saját helyiségeiben rendkívüli havi ülést tart, melyre az egylet helybeli és vidéki tagjai tisztelettel meghívattak. Tárgy: 1. Esmecserre a jarványos kolera felett. 2. Egyleti ügyek. Debreczen, 1892. júl. 23. Dr. Varga Géza egyleti elnök.

Keresztetik egy IV. gimnáziumot végzett és a német nyelvet jól értő nevelő. — Értekezhetni vendég-utca 3337. sz. alatt.

Köszönetnyilvánítás. Tekintetes Klein Mór földbirtokos ur, boldog emlékeztető nővérének, néhai Goldberger Zsigmondné Klein Berta urhölgynek elhalálozása alkalmából köszöru megváltása czimén 50 frtot azaz ötven forintot küldött hozzánk a szegények közt leendő kiosztás céljából: midőn a fenti összeg átvételét és illetékes helyre juttatását igazoljuk, fogadjuk a nemes szívű adományozó ur ez uton halás köszönetünk kifejezését. Debreczen, 1892. július hó 20. Az izraelita betegsegélyző és apólo nöegylet nevében: Dr. Balkányi Miklósné.

Olcso konyak. A Pollák Fülöp Károly-fele ismert pragy czég konyak-kivonatot szállít, melyből könnyű módon, kitűnő arómájú, a francia gyártmányokhoz meglepően hasonló konyak készíthető, ezen kivonattal a szeszgyártás terén utólrhetetlen különlegesség, a melyet, mivel minden hygieiai követelménynek megfelelő, melegen ajánlunk a leparólok figyelmébe.

Nagy Gyula hatóságilag engedélyezett táncztanítónak lapunk mai számában foglalt hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Fürdői levél.

Mélyen tisztelt Szerkesztő ur! Nem írok én divatos »train des maris« külföldi, vagy mi még nagyobb ritkaság volna, magyar létemre hazai fürdőből, hanem csak innen egyenesen Debreczenből.

S ha a mélyen tisztelt Szerkesztő ur kitetszi levelem, ígérem, elbizakodni nem fogok, mert ugy is tudom, hogy ezt a szerkesztőségben is annyira rettegett »saison mort«-nak köszönhetem meg, aztán ünnepélyesen megígértem, hogy ez első és bizonyára utolsó kísérletem.

Mi nem divatozunk és miután hála isten nincs szükségünk a fürdőre, itthon maradtunk szépen! De nem tudom elgondolni, hogy barátnőim és ismerőseim, miként vándoroltak el mint őszkor a fecskek, annyi különbözőleg a fecskektől, hogy oly óriási kofferrel vittek magokkal, hogy azokban legalább is 10.000 fecske fészket rakhat és családost alaphat. De nem akarok semmi megjegyzést tenni a fürdőbe utazókra, mert ilyenkor szegény nőkre rögtön rafogják, hogy az irigység beszél belőlünk. Pedig az irigység oly betegség, a mely ellen nincs meg a külföldön se gyógyfürdő.

A hány barátnőm bucsuzni jött, annyi éjszaka nem aludtam. »Azért is, én is elme-gyek« gondoltam és stratagémák kigondolásához fogtam. Ha csupán csak azt főzetek az uramnak, a mit szeret, — így spekuláltam — akkor nélkülözhetetlen leszek, s jogosan tarthat itthon, ha pedig nem járok kedvében, akkor meg csak én sem kérhetek tőle szívességet. Végre elhatároztam, hogy hímzés-hamozás nélkül tudtára adom elutazási szándékom. Ő nevetve fogadta kijelentésemet és mosolygása gyanus volt előttem. Önkénytelenül eszembe jutott egy barátnőmmel megtörtént eset.

Ő bele is belebujt az utazási láz, és addig nógatta férjét, míg az megígérte, hogy elviszi Karlsbadba. Az asszony két nagy koffert, négy kalapskatulyát, két kezításkát és egy kis kosarat gondosan becsomagolt, mire előállott a kocsi. A férj valamit szólott a kocsisnak, — mire a kocsi megindult. Rövid negyedóra múlva megállott egy ház előtt, hol aranyos betűvel volt kiírva: »Margit-Fürdő«. Ugyanis van a városban egy ily nevű fürdő és a gonosz férj ide vezette nejét. Hogy az asszonyka beteg lett a mérgetől és hogy a férjnek őt valóban elkeltett küldenie fürdőbe, azt nem árulom el, mert sokkal jobb barátnője vagyok.

Az én férjem megkímélt ugyan a pakolás fáradságától, de azért ő is olyan diákcsinyt követett el rajtam. — Egy délben fontoskodó arczalát jött haza.

»Muczigám jőjj ide, ime meg hoztam a jegyet, a mivel fürdőbe mehetsz.« Én örömsikongva ugrottam nyakába, ő átnyujtá a jegyet és oh csufság, férfui családság: egy sasion-jegy a Margit-fürdőbe. De én itt oly nagy politikusknak mutatkoztam, akár egy Cavour. — Nem mutattam, hogy közel vagyok a megpukadashoz, hanem mosolyogva mondam: »Oh te áldott jó ember, hogy eltaláld öhajtsáimat.« Mert nem akartam, hogy férjem örüljön annak, hogy kifogott rajtam, ellenkezőleg mérgeledjék, hogy csele meddő volt.

Igy maradtam én meg a nyáron át is debreczeni lakosnó s a Margit-fürdő hü latogatója. Meenyire irigyellek titeket gondatlanul sivalkodó leánykak ott a fürdőben, a miért nincs meg uratok, a ki ilyen csuful rászedjen. Hisz még nincs egyéb gondotok, mint az, hogy kire-kire mily hatással van a víz, aztán meg naiv hangon kijelenteni, hogy én bizony »csipős« leány vagyok, persze derek csipőt érte általa.

Én is át akartam élni újra leánykorom gondatlan napjait és közbük ültem a minap. A sokszor felhangzó kacagás bebizonyíthatja, hogy nem rózsafüzért imádkoztunk. A szép fess Janka kidugta a vízből parányi lábaeszkáját, a min egy borzasztó kék folt kaczerkódott a láb hófehérségevel. »Mi az, megütötte? kérdezők ömnydnyáján — te kis ügyetlen jószág.« Ő édesden mosolygott, midőn monda:

»Ez kedves emlék, és kívánom is, hogy mindig ott maradjon.« Amulva néztünk reá. Ő mosolyogva mutatá kis hófehér hegyes fogacskaít és bájosan csengő hangon monda:

»Egy fess huszártiszt hágott a lábomra és ezért oly kedves nekem e kék foltocská.«

Belattam, hogy a szerelem sokszor elbír sok ilyen kék foltocskaít a szívben is, és rögtön megbocsájtottam az én rossz uracskámnak is, bocsásson hát meg nekem is a mélyen tisztelt Szerkesztő Ur.

Cseszti.

Irodalom és művészet.

Az Athenaeum Kézi Lexikona. A tudományok enciklopédiája különös tekintettel Magyarországra. Szerkeszti Dr. Aczárdy Ignác Budapest 1892. A most megjelent 20-dik füzettel, mely az eddigieknél még fényesebben van kiállítva, a szép és hasznos vállalat fele-része forog már közkezen és a nagy siker, melyet a pontosan haladó munka a közönség felkarolása alakjában arat, ezen új füzettel csak fokozódni fog. A huszadik füzet három mellékletet tartalmaz, azok egyike »Magyar diszitmények« czime alatt husz szöbnél-szebb mintáját közli a színes magyar stílus diszitményeknek. Ezen keptábla kivétel és összeállítása oly kiváló szerencsésen sikerült, hogy nem csak egy Lexikonnak, hanem bármely diszitműnek is dicsőretre válnék. A mellékletek ezenkívül a Haditengerészet és a Czimerek tábláit nyújtják világos összeállítással s szép nyomással. A szöveg Kisorsolási Ügylet — Közutak közti cikkeket tartalmazza. Az anyag beosztása is jelesen sikerült, mert — mint látjuk — az első ötlet a következők (21.) füzetben befejezést nyer és nem sokára azok, kik füzetes munkát járni nem szeretnek, az első kötetet készen kövte is beszerezhetik. Összesen 40 füzetre fog terjedni: egy füzet ára 30 kr. A leg-cseberszerűbb 20—20 füzetre 6 forintjával előfizeti, mely pénz az Athenaeum könyvkiadóhivatalához Budapestre küldendő. Kapható különben minden könyvkereskedésben is.

Katona születésének centeniuma. A kecskeméti »Katona József-kör« Kecskemét város törvényhatóságával karöltve f. évi november hó 11-én, Katona József születésének százados évfordulóján ünnepélyt rendez, — a mely alkalomból az ünnepélyen elszavalandó s Katona József emlékét dicsőítő órára pályázatot hirdet. — A 20 darab 10 frankos arany pálya díj az irodalmi színvonalon álló legjobb pályaműnek fog kiadatik. A pályaműveket a »Katona József-kör« választmánya által kiküldött kecskeméti bíráló-

bizottság bírálndja meg. A pályaművek a pályázó nevével és lakását feltüntető jelleges levél-kével ellátva ez év szeptember 20-áig a »Katona József-kör« titkárához, dr. Kovács Pál jogakadémiai igazgatóhoz küldendők be.

Gondolatok.

A szerelem oly virág, mely csak kiváló jellemek talajában fejlődhetik ki teljesen.

Barcsak gyakrabban beérnek az emberek azzal, hogy ne legyenek okosabbak ösztönüknél!

Ne mondj el mindent, a mit tudsz. De öntudatában légy annak, a mit mondasz. Ne tudj mindent, a mit olvassz. De olvass el mindent, nehogy tudatlan légy. Ne higj mindent, a mit hallasz. Arra ne is hallgass, a mit nem hiszel. Ne tégy mindent, a mit megtehetsz. De ismerd meg minden tetteidet.

Vannak ostoba, ravasz emberek, kiknek több ötöngondolatuk van, mint gondolatuk.

A rossz írótól sem lehet bizonyos halhatatlanságot eltagadni: ezek tudniillik sohasem halnak ki.

Az ember szíve ha megtört is, mindig van benne annyi erő, hogy még egyszer megtörjön.

Közgazdaság.

A vetések állása külföldön. A es. és kir. főkonzulok és konzulok által beküldött jelentések alapján a földművelési miniszterium a következőket jelenti: Bulgária és Kelet-Rumélia. A filippopoliszi konzul jelentése szerint, az őszi és tavaszi kalászkok mindez ideig jó termésre nyújtanak kilátást. — Románia. A turn-szeverini konzul jelentése szerint, a vetések kielőzően gyapodiak, csakhogy sok helyen megdőltek; az állóvetések általában jó közepesen állanak; a repeze rosszul fizezett. Kukoricza szépen nő. Svájc. A genfi konzul jelentése szerint, az időjárás kedvező volt a veteményekre; a fűtermés mennyiségileg elég gyenge, minőségileg kitűnő volt. A buza szépen nő. — Törökország. A janinai főkonzul jelentése szerint, a terméskilátások csekély kivétellel kedvezőek; egyes helyeken igen jók, nehöl gyengék. A multkori zivatar és jégeső jelentékeny területen kárt okozott. Az aratás folyamatban van. A szaloniki főkonzul jelentése szerint, az árpa kivételével a termés-kilátások jók; az aratás és cseplés folyik. Buza és rozs közép- és jó közepeszerűen fizeznek. — Oroszország. Idei terméséről kedvezőlen hírek érkeznek. Az őszi vetéseknek legalább 50%-a gyenge. A rozs valamivel jobban áll, mint a buza. A tavaszi vetések nagyobb része, mintegy 70%-a, jónak mondható ugyan, de a szárazság és hőség sokat árt, a gabona szeméi sok helyen megszorulnak, a rozda sok kárt tesz, több helyen pedig a sáskák is nagy pusztítást visznek véghez.

Közhányal sertesüzlet.

A serteskereskedelmi csarnok jelentése. Julius 22.

a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1. Öreg nehez (páronkint 300—400 kilgion felüli sulyban) 43.50—44.50. 2. Öreg közép (páronkint 300—400 kilgion sulyban) 42.—42.50. 3. Fialat nehez (páronkint 320 kilgion felüli sulyban) —46.50—4. Fialat közép (páronkint 251—320 kilgion sulyban) 47.—47.50. 5. Fialat könnyű (páronkint 250 kilgion terjedő sulyban) 47.50 49.— 11. Magyar szedett: 6. Nehez (páronkint 280 kilgion felüli sulyban) 42.50—43.50. 7. Közép (páronkint 220—280 kilgion sulyban) 45.50—46.— 8. Könnyű (páronkint 220 kilgion terjedő sulyban) 47.50—49.— III. Szerbiai: 9. Nehez (páronkint 260 kilgion felüli sulyban) 46.—46.50— 10. Közép (páronkint 220—260 kilgion sulyban) 46.—46.50— 11. Könnyű (páronkint 220 kilgion terjedő sulyban) 47.—48.—. Sertes létszám: július 21 napján volt készlet 151.512 darab. A hízott sertesüzletirányzata: változatlan. — Hizalmi való sertes 16.— 18.—, malacz (4—11 hónapos korban) felhajtatt 2528 drb.

Budapesti gabonatózsdé. Julius 23-án. Buza máj—jun. — pénz —. — áru, ószre 7.96 pénz, 7.08 áru. — Tengeri 1892 juli.— aug. 4.72 pénz, 4.74 áru. Zab tavaszra —. — pénz, —. — áru, ószre 5.43 pénz, 5.46 áru. — Káposztarepecz aug.—szept. 11.— pénz, 11.10 áru.

Szerkesztői üzenet.

»Saphir felolvasásaiból.« Nagyon ismertek. Nem használhatjuk. Egyebet kérünk.

Z. R. urnak. Árok szállás. Ügyében jelenleg nem tehetünk semmit, mert a kéredezett debreczeni író nincs itthon, hanem valamelyik erdélyi fürdőben nyaral. Hogy melyekben, azt nem tudjuk.

»A szalma-örvegy.« Nagyon elcsépeelt n.ári théma.

»A ránkí fürdőből.« Mi is láttuk a ránkí gázert, de az nem olyan, mint a minőnek ön leírja. Levélét különben is csak tetemes átdolgozással közölhetnők, arra pedig nem vállalkozunk.

»Az e. d. lombj alatt.« Értéktelen kin-rimek. Hát még sem győgyult ki ön a versírás mániából? — Használjon zuhanyt és hideg fürdőt!

Főszerkesztő: Szinay Gyula. Felelős szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. (Szerkesztőség és kiadóhivatal: nagy-uj-utca 1702. sz.)

2
szék
meri
rábl
lent
tenj
dele
láb
gon
mél
ból
mis
az
orv
bet
kez
gyá

Női-ruhaszövetek, gyapju voileok, mosó voileok, batist, zephir, atlas-szatin vásznak, kész fehérműek, szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítők **SZABÓ LAJOS FIAI** CZÉGNÉL.

(171) Leszállított árúk az egész idény alatt. 67—

Táncztanítási jelentés!

Van szerencsém a n. é. közönség hecses tudomására hozni, hogy **Juhász József** ur nagy-csapó-utcai 291. sz. házábanál

f. évi július hó 26-án kedden,

UJ TÁNCZTANÍTÁSI tanfolyamot

nyitok. — Beiratásokat a tánciskola helyiségében, a tanítási órákon azaz: **vasárnap, kedden és csütörtökön este 7—10 óráig** személyesen, vagy levélben elfogadok.

Megköszönve a n. é. közönségnek már tíz éven át tanúsított szíves pártfogását, magamat továbbra is jóindulataiba ajánlva maradok

Debreczen, 1892. július 24.

tisztelettel:

Nagy Gyula,

hatóságilag engedélyezett táncztanító.

(315.)

2—2.

Szöllő gazdák figyelmébe!

Peronospóra ellen való permetezéshez

AZURINT

feloldva üvegszámra

ugy **RÉZGÁLICZOT,**
jegeczes **SZÓDÁT**

igen jutányos árban ajánl

Rickl József Zelmos.

(3.)

57

Cs. és kir. 7-ik hadtest parancsnokság.

3927. szám.

Termény-vásárlás.

Vásároltatik:

A katonai élelmezési (fiók) raktár által	Buza	Rozs	Zab
	méter mázsá		
Temesváron	860	5000	4400
Aradon	320	2400	3000
Szegeden	300	2300	—
Nagyváradon	200	3000	—
Összesen:	1680	12700	7400

Levélbeli eladási ajánlatok — 50 krajczáros bélyeggel ellátva — a temesvári cs. és kir. 7-ik hadtest parancsnokságához folyó évi augusztus hó 8-ik napjának délelőtti 10 órájáig nyújtandók be.

A vásárlás az itteni kereskedői tőzsde hivatalos zárlata szerint, majd a temesvári, aradi, nagyváradon katonai raktáraknak rendelkezése alatt álló árszabály megtekintése után, folyó évi július 18-iki temesvári dátummal vitetik keresztül.

Temesvár, 1892. július 18.

317.

A cs. és kir. 7-ik hadtest parancsnoksága.

Kaszanyitzky Endre

ELŐBB

Kuhinka I. K.

DEBRECZENBEN,

ajánlja üveg, porcellán, lampa és háztartási cikkek nagyválasztékkal berendezett raktárát

nyáriidényre

különlegesen

Tükrözött kerti golyókat,
gráciai aranyhalakat,

igen csinos

hal- és virágtartókat,
szabadalmazott

étel- és palaczkhűtő jégsekrenyeket
legjobbnek bizonyult egészségi

szódavíz készülékeket
minden nagyságban.

Berndorfi chinaezüst és Alpacca evőeszközöket

20 évi jótállás mellett.

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálók.

Vidéki megrendelések a legnagyobb figyelemmel teljesítetnek.

(189.)

14.—

Férfi chifon ingek

a hirneves Schroll-féle chifonból

1 frt 90 kr, 2 frt 20 kr, 2 frt 60 kr

GALLÉROK,

kézeltők,

NYAKKENDÖK,

harisnyák, keztyük.

Napernyők.

esernyők.

Kész mosó gyermek ruhácskák,

Brassói posztók,

TRICOT

Peruvien és Doskin.

SZABÓ LAJOS FIAI

CZÉGNÉL.

(8.)

95—

Cognac-quint-kivonat.

Kitünő, egészséges és tartalmas cognac pillanat alatti készítésére, mely a valódi francia cognactól semmiben sem különbözik, ajánlom e jónak bizonyult különlegességet.

Ára 1 kilónak (elég 100 liter cognac készítésére) 16 frt o. é. Készítésére utasítás ingyen mellékeltek. **Legjobb sikerért és egészséges gyártmányért köszönetem.**

Spiritusz megtakarítás érhető el felelőmulhatlan **pálinka-erősítő-kivonatom** által: ez az italoknak kellemes erőteljes ízét ad és csakis nálam kapható. Ára különként 3 frt 50 kr. (600—1000 literre használati utasítással együtt).

E különlegességeken kívül ajánlom még valamennyi **essenciát, rum, szilvapálinka, törköly, fűkeserű,** valamint a létező **likörök, szosszitalok, ecet és borecet** készítésére fölülmulhatlan minőségben. Készítési utasítások ingyen mellékeltek.

Árjegyzék ingyen. **POLLÁK KÁROLY FÜLÖP** Egészséges gyártmányokért kezességét vállalok. **essencia különlegességek gyára PRÁGÁBAN.**

●● (Tisztos képviselők kerestetnek.) ●●

(314.)

1—50.

Gazdaságoknak

ajánlunk a közelgő cséplési évadhoz locomobilfűtésre kitünően alkalmas

királdi, akna és darabos szenet

a legjutányosabb árban, minden állomásra szállítva.

Megrendelések intézendők a

magyar általános kőszénbánya részvénytársulathoz

(218.)

Budapest, bálvány-utca 8.

11.—

Képviselve Debreczenben: **KLEKNER MANÓ** ur által.